

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

Пейджинговую связь
редакции обеспечивает
МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

Калыченко & К
ПАРТЫ
КАБЕЛІ
СВЕТЛАНА
ПЕДЖИНГОВЫ
ОПЕРАТОР
8-017-215-15-13

За выдатную работу — ганаровыя званні

Кіраўнік дзяржаўнага асяродка Лукашэнка 5 кастрычніка падпісаў указы аб прысваенні ганаровых званняў. У прыватнасці, за заслугі ў арганізацыі медыцынскага абслугоўвання сельскага насельніцтва галоўнаму ўрачу Улукіўскай участковай балніцы тэрытарыяльнага медыцынскага аб'яднання Гомельскага раёна **БАЛАКІРАВА Ігар Васильевіч** прысвоена ганаровае званне "Заслужаны ўрач Рэспублікі Беларусь".

Ганаровае званне "Заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь" прысвоена акадэміку-сакратару Адаптыўнага біялагічнага навукова-даследчага Інстытута мікрабіялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі **ЛАБАВУ Аляксандру Георгіевічу**. Гэтага звання вучоны ўдасцелены за вялікі асабісты ўклад у развіццё навуковых даследаванняў па мікрабіялогіі і біятэхналогіі.

БелТА.

Белорусские кулибины подтвердили свое реноме

Пяці золотых медалей удасцелены беларускім дызайнерам на праходзячай у Сопіі Міжнароднай выставе изобретений і инноваций "Восток-Запад. Евроинтерлект". Вышэйшымі нагородами былі ўдасцелены работам, выполненным на основе изобретений клапана искусственного сердца, электромагнитного импульсатора защиты от накипи, ветроэнергетической станции и другие.

Как сообщили корреспонденту БелТА в Государственном патентном комитете, участие в этом форуме изобретателей для

отечественных кулибины было удачным. Свидетельство тому — "урожай" наград и признание белорусской экспозиции приза зрительских симпатий.

По мнению специалистов патентного комитета, это позволяет сделать вывод о том, что республика не потеряла имиджа страны с высоким интеллектуальным уровнем работников. В различных отраслях народного хозяйства есть высокие потенциальные возможности бороться с конкурентами на перспективных рынках сбыта продукции.

Игорь ХОМЧ.

Беларускі дзяржаўны ансамбль "Харошкі" адкрыў свой юбілейны — 25-ы канцэртны сезон

У памяшканні Дома афіцэраў адбылося адкрыццё новага канцэртнага сезона Беларускага дзяржаўнага харэаграфічнага ансамбля "Харошкі", якім вось ужо 25 гадоў кіруе Валентіна Галава — лаўрэат Дзяржаўнай прэміі і народная артыстка Беларусі.

У праграму "Добры вечар" увайшоў 18-літвы нумароў. Гэта традыцыйна для "Харошкі" — беларускія высокія фальклорныя, новыя аўтарскія пастаўкі, створаныя на аснове гарадскога фальклору і

Ташыя ЛУКАШЭВІЧ.

Названы пераможцы міжнароднага тэатральнага фестывалю "Белая вежа"

У Брэсце завяршыўся трэці міжнародны тэатральны фестываль "Белая вежа". На працягу чатырох дзён калектывы з Беларусі, Расіі, Украіны, Польшчы, Германіі, Літвы, а таксама артысты з Італіі, Турцыі і Бразіліі рэалізавалі брэстаўчан і гасцей гарада цікавыя пастаўкі на сценах Тэатра драмы і музыкі і ляльчачага тэатра.

У нядзелю вечарам адбылося ўрачыстае закрыццё фестывалю. Спецыяльнымі прызамі ўзнагароджаны калектывы Брэсцкага тэатра лялек за пастаўку спектакля "Сіняя пушка" і Тэатра харэаграфіі з Бона за пастаўку "Яблычкі гуляў". Прыз за лепшую ролю сярод ляльчачкаў павесіла Ларыса Гарлінская, актрыса Луцкага тэатра лялек. Леп-

шае драматычнае акцёрскае фестывальнае названа брэстаўчанка Алена Яворская, якая павесіла журы ролю Агаты ў п'есе "Шатанскі кароль". Лепшым драматычным акцёрам стаў кіеўлянін Віталій Ліневіч за ролю ў спектаклі "Крыжы віна... альбо 70 абарот". Лепшым рэжысёрам фестывалю прызнаны Вітольд Камбінскі, які прадставіў Беларусі тэатр лялек.

Гран-пры — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Валентіна КАЗЛОВІЧ, БелТА.

Зеркало

МВФ предостерегают от дальнейших займов России

"Вашингтон пост" (США): "Бышний глава Госисполкома Борис Федоров заявил, что МВФ не следует оказывать его стране еще денег до того, как будет проделана реформа. Он заявил, что вместо того, чтобы стимулировать экономические реформы, международный пакет помощи в 2,6 млрд. долл., согласованный минушим летом, имел противоположный эффект. По мнению Федорова, вместо укрепления финансовой дисциплины правительство воспользовалось этим займом. "МВФ должен усвоить урок последних пяти лет и не только оиди: если вы действительно хотите реформ, не давайте денег сразу. МВФ притворялся, что он видит реформы, Россия притворялась, что проводила их, а за все это платили западные налогоплательщики", — сказал Федоров.

Увольнение Федорова явилось тяжелым ударом для крыла реформаторов, и теперь все принимаемые решения в правительстве Примакова оказались в руках коммунистов и бывших советских лидеров.

Комментарии Федорова по поводу займа МВФ оказались крайне нехороши для нового правительства, которому необходим транш в 4,3 млрд. долларов для выплаты 4 млрд. долларов иностранным кредиторам. По мнению Федорова, МВФ должен требовать в обмен на деньги выполнения жесточайших условий, например, введения "валютного управления" в рамках которого каждый рубль был бы обеспечен долларом.

Федоров считает, что президент Ельцин 99 процентов своего времени посвящает таким гло-

бальным вопросам, как оборона и национальная безопасность, оставляя экономику в руках некомпетентных, неэффективных и неопытных премьер-министров.

На вопрос о том, хорошо ли Примакоев понимает экономику, Федоров ответил: "Практически совсем не понимает". Он охарактеризовал Примакоева как еще одну компромиссную фигуру, которая будет проводить провальную политику и терять время.

"Виктора Геращенко он назвал "катастрофой". По мнению Федорова, рубль, который летом стоил 16 центов, вскоре будет стоить три цента. Правительственный план снизить НДС (лучше всего собирать налог в России) он назвал "глупостью", а надежды пополнить бюджет за счет введения монополии на алкоголь — "наивными".

магазин... Особенно испугала президента цена на колбасу в 59 рублей за килограмм".

Потеря авторитета отражается и на внутренних взаимоотношениях власти. Решение выдвинуть на пост Евгения Примакоева означает конец президентской власти в России. Впервые Ельцин в ключевом вопросе должен был подчиниться парламенту. И пока президент, наделенный гигантскими полномочиями, превращается в полномочного члена Николая II, сидит в загородной резиденции "Горки-9", Примакоев в качестве эрза-президента вершит политику".

Но самое удивительное заключается в том, что должность в ЦБ РФ не мешала им получать жалованье еще и в иностранных банках. Например, заместитель председателя Центробанка Денис Киселев получил в августе дополнительную зарплату в сумме 1 млн. песет у одного банка, находящегося в Люксембурге. На запрос Думы Дубинин подтвердил это".

системы США Алена Гринспен. Это явствует из официальной декларации Дубинина о доходах.

Он признал, что его месячное жалованье составляло 3 млн. песет, что в 40 раз больше, чем у президента Ельцина. Средняя зарплата врача, служащего или учителя составляет около 15 тыс. песет.

Подчиненные Дубинина также получали щедрые зарплаты.

Фантастические зарплаты в Банке России

"Вашингтон пост" (Испания): "Бышний председатель Центробанка России Сергей Дубинин, смещенный с этого поста в сентябре, заработал в прошлом году 36 млн. песет в виде зарплаты. Это больше, чем получал жалованье президент США Билл Клинтон и почти в два раза превышает доходы его коллег, главы Федеральной резервной

нотариусов до 1 октября — срока, с которого условия оплаты их услуг дорожают. Министр юстиции страны намерено после 15 ноября проанализировать практику применения новых тарифов на услуги частных нотариусов и сделать необходимые выводы.

Одновременно Минюст заверил граждан, что они не будут испытывать неудобств, если частные нотариусы прекратят свою деятельность. Пока лишь единицы из них сняли свои лицензии. Остальные решили продолжить работу до середины ноября.

БелТА.

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віцебскага тэатра "Лялька" "Чароўная зброя Кендзо".

Гран-при — Белую вежу працы мастака-эмаляра Міхаіла Кузьміна і брэсцкіх дывані — атрымалі спектаклі Мінскага акадэмічнага тэатра імя Горкага "Ваўкі і авечкі" і Віце

Зеркало

Примаков сместит губернаторов, которые будут практиковать экономический сепаратизм

“А-Ба-Са” (Испания): “Российский премьер-министр Евгений Примаков осудил “экономический сепаратизм” региональных губернаторов, принимающих специальные меры против кризиса, которые не соответствуют федеральным законам. Примаков высказался за принятие закона, который бы позволял “смешать” с постов избранных на них деятелей, которые нарушают конституцию или законодательство”.

Реакция некоторых из присутствовавших на встрече с Примаковым губернаторов на это предупреждение не заставила себя долго ждать. Так, губернатор Санкт-Петербурга Владимир Яковлев утверждал, что “единственным, кто может сместить с избранного поста, являются избиратели”. В свою очередь губернатор Кемеровской области Аман Тулеев заявил, что ключ к избежанию сепаратизма находится в руках центрального правительства”.

Американская газета о положении в Красноярске

“Нью-Йорк таймс” (США): “Российский финансовый кризис не только опровергнул московский политический истеблишмент. Он всколыхнул и многие отдаленные регионы, побуждая их взять собственный экономический курс и ввести контроль за ценами. Бывший генерал, питающий президентские амбиции, и новый губернатор сибирского региона Лебедев начал этот процесс. Обозначив растущими ценами, которые ударят по россиянам, Лебедев не просто объявил войну инфляции. Он попытался объявить ее незаконной. Он едва ли одинок. От северо-западного Новгорода до западных территорий Якутии власти, словно загнанные в социалистический коток, высиживаются в установившиеся цены.”

Лебедев обязан экономическому упадку Красноярска. Вычерпав глубокую колодезю недовольства, Лебедев прошлой осенью одержал победу. Лебедев убедил избирателей, что региону нужен опытный кризисный менеджер, а не экономист. После коллапса рубля, налоговые поступления иссякли. Ганнические закупки опустошили полки и смели даже детское питание и лекарства от простуды, оставив в регионе опустошенными аптеки. Жители административной столицы региона — Красноярска — остались без горячей воды: у властей иссякли запасы угля.

Единственным ярким пятном стало проведение Лебедевым сверхашишского фестиваля поп-музыки, который спонсировал один из ведущих телеканалов России — краткий перерыв накануне зимы, обещающей стать самой холодной за многие годы.

Заваленный экономическими проблемами региона, Лебедев уже не говорит доверительно о том, что он в одиночку повернет всю ситуацию к лучшему. Он говорит, что Красноярск нуждается в увеличении федеральных налоговых поступлений и снижении тарифов на железнодорожный транспорт и электроэнергию, что обеспечит долгосрочное процветание.

Но именно краткосрочный план Лебедева побудил граждан Красноярска провести политический фронт. Желая выйти из экономического кризиса, охвативших всю страну, Лебедев установил контроль за ценами на мясо, рыбу, хлеб, муку, крупы, макароны, утюги...

В соответствии с системой Лебедева, производитель, который хочет увеличить оптовые цены, должен обратиться к органу, состоящему из представителей чиновников по меньшей мере за пять дней.

Официальный потолка на оптовые цены не установлен. Но по мнению Лебедева, что это приведет к формированию нового правительства, иного плана нет. Своим избранием на пост

Гельмут Коля не останется без денег

Прессе” (Австрия): “После поражения Коля и его команда хотя и утратили власть, но о будущем беспокоиться не должны. Для некоторых проигравших очевидно то же, что упало шесть цифр в лотерее” — критически высказывается Союз германских налогоплательщиков (СГН). После ухода с поста Коля получит канцлерское жалование за три месяца — 202 тыс. шиллингов (100 шиллингов — 7,24 евро. — Прим.ред.). Потом он может

удовольствоваться пенсией в 143,5 тыс. шиллингов. По расчетам СГН, министр по делам семьи Клаудиа Нольте после менее чем четырехлетнего пребывания в должности получит компенсационные выплаты в сумме 1,74 млн. шиллингов. А по достижении ею 55 лет может потребовать и пенсию в 48 тыс. шиллингов. “Нормальному человеку пришлось бы для этого проработать 135 лет”, — полает СГН”.

Китай: компания приказано вернуть в страну доллары

“Файнэншл таймс” (Китай): “Китай вчера приказал предприятиям страны к заграничному дню репатриировать миллиарды долларов, которые, как считается, они нелегально держат за границей. Это свидетельствует об интенсификации борьбы против начинающего вызывания “приватного” ускорения бегства капиталов.

Этот приказ — часть мер, которые Китай принимает, чтобы поддержать падающую доверие к национальной денежной единице — юаню и в целом к финансовой системе. Неясно, сколько денег китайские компании держат за границей. По оценкам одной официальной газеты, речь может идти о 20 млрд. долларов

В восточногерманских федеральных землях развиваются технологии будущего

Иена. Спустя восемь лет после воссоединения восточногерманские федеральные земли превращаются в центры развития технологий будущего. Примерно с 1990 года город Иена, расположенный на реке Зале в центре Германии. Благодаря своему университету и фирме “Карл Цейс” в течение нескольких десятилетий оставался мировым лидером в области оптики и точной механики. Летом 1998 года этот регион представил себя на БИО-98 в Нью-Йорке (на самой важной всемирной встрече биотехнологов из экономического и научного мира) с новой стороны. Он удивил специалистов производством “биотехнологических” продуктов, например, для микроэлектронной структуры, открывающей новые возможности перед геномной инженерией.

Примером молодых, стремительно развивающихся компаний является “Опал Иена ГмбХ”, основанная в 1995 году. Она уже в 1997 году зарабатывала миллионные прибыли, а сегодня известна по всему миру как расфасовщик лабораторных жидкостей “челю” — которые пришли на смену пробиркам. “Мы не заинтересованы в рынке для массового произ-

водства, — заявляет исполнительный директор Петра Штримпер-Иансен. — Мы делаем ставку на точное оборудование для избранных клиентов”. К ним относятся, помимо немецких фармацевтических и биотехнологических фирм, также известные международные рынки производителей, как “Гласко Уэллс” и “Бритни биотек”. “Зале-Велд” в Иене может стать чем-то вроде немецкого Силикона-Велд. На эту перспективу указал немецкий министр образования, научных исследований и технологий Юрген Роттерс во время посещения стенда региональной маркетинговой организации “БиоСтарт” на выставке БИО-98 в Нью-Йорке.

Затмение перед бурей: садовый домик Гете в парке на Ульме еще окружает безмятежность — несмотря на миллионы людей, которые каждый год приезжают в Веймар. Но уже через несколько месяцев “колыбель немецкой классики” начнет привлекать всеобщее внимание и завоюет его на целый год. В 1999 г. Веймар празднует 250-летие Гете, 240-летие Шаллера, 80-летие основания “Баухауса” и конечно же честь называется в 1999 г. культурной столицей Европы. И все-таки маленький городок в Тюрингии с великим прошлым — не музей муз. 700 запланированных юбилейных мероприятий покажут, как много в нем жизни.

Жевательная резинка — не для младенцев

Дети, которые еще слишком малы, чтобы понимать, что жевательную резинку глотать нельзя, врачи рекомендуют вообще не давать. Американские медики решили обратить внимание родителей на эту проблему после того, как в больницы в штате Флорида за два года попали три маленьких пациента, у которых жевательная резинка закупоривала пищеварительный тракт.

Четырехлетний мальчишка, каждый день съедавший от пяти до семи пластинок, два года страдал от запоров. Его кишечник настолько закупорился, что врачам пришлось удалять жевачку через прямую кишку. А годовалую девочку привели с кашлем. Оказалось, что малышка проглотила кусочек жевачки и несколько монет. Их пришлось удалить из пищевода.

“Если у ребенка постоянные запоры, надо проверить, не проглатывает ли он жевательную резинку”, — советует заведующий гастроэнтерологическим отделением клиники в Орландо (штат Флорида).

Несколько аналогичных случаев до этого были описаны в медицинской литературе. Ассошиэيتد Пресс

Храп и риск сердечных заболеваний у мужчин

Молодые мужчины, которые храпят во сне, а днем постоянно ощущают сонливость, в два раза больше подвержены риску смерти от болезней сердца, чем остальные. “Храп плюс повышенная сонливость днем — такое сочетание чревато серьезными последствиями для здоровья, но многое зависит от возраста”, — утверждает доктор Эва Линдберг из университетской больницы шведского города Упсалы.

Установлено, что такое сочетание прежде всего сказывается на здоровье молодых мужчин. Оно может быть связано с нездоровыми привычками сердечного ритма, например, курением. Храп сам по себе еще ничего не значит. По словам ученых, для людей постарше это не столь актуально, а для мужчин после шестидесяти лет во-

общие не имеют значения. Смертность среди мужчин младше 60 лет, которые храпят и страдают от сонливости днем, в 2,7 раза выше, чем у их сверстников, которые храпят, но сонливости не страдают, утверждает Э. Линдберг.

Ученые обследовали 3100 мужчин в возрасте от 30 до 69 лет. В анкете, где были вопросы о сне, храпе и заболеваниях, что они храпят, а 11 процентов показывали на дневную сонливость. За десять лет наблюдения 213 мужчин умерли. У 88 причиной смерти стали сердечно-сосудистые заболевания.

Сопоставление анкет со свидетельствами о смерти дало основание констатировать закономерность — повышенный риск. (Из зарубежной печати.)

Впервые в истории зоопарка

Малыш родился здоровеньким и чувствует себя хорошо. Фото К. Юрале

Впервые в истории Каунасского зоопарка пара канадских ошейников произвела в неволе на свет малыша.

Это не единственный новый обитатель зоопарка. Недавно детеныш появился у ламы.

Около двух недель назад в Каунасе родились два лисар-млекопитающие из отряда парнокопытных, по виду напоминающих свиней.

Зоопарк участвует в европейской программе разведения редких и исчезающих животных. Из Голландии недавно привезли пару зебр, обитающих на воле в саванне.

В обмен на двух своих кенгур и дав впридачу персидского леопарда, из Еревана мы получили четырех детенышей и редких светло-серых грифов. В зоопарке Европы каунасты обираются отправить своих типит.

В начале года в Каунасском зоопарке было 2532 обитателя 256 видов. Его сотрудники заботятся о и диких животных, которых приносят люди.

ЭЛЬТА

ИН-Пресс.

Стоп-кадр

Затмение перед бурей: садовый домик Гете в парке на Ульме еще окружает безмятежность — несмотря на миллионы людей, которые каждый год приезжают в Веймар. Но уже через несколько месяцев “колыбель немецкой классики” начнет привлекать всеобщее внимание и завоюет его на целый год. В 1999 г. Веймар празднует 250-летие Гете, 240-летие Шаллера, 80-летие основания “Баухауса” и конечно же честь называется в 1999 г. культурной столицей Европы. И все-таки маленький городок в Тюрингии с великим прошлым — не музей муз. 700 запланированных юбилейных мероприятий покажут, как много в нем жизни.

Вернулись в молодость

В мае 1948 года Джордж Селби и его супруга Рут во время своего медового месяца два дня провели в Нью-Йорке — городе, а точнее в Нью-Йоркском отеле “Воллдорф-Асторик”.

Нынешним летом супружеская чета хотела снова остановиться здесь, дабы отпраздновать юбилей, однако изменились не только времена, но и цены.

Пятдесят лет назад молодожены платили за свой номер пятьдесят долларов в сутки. Сейчас миссис Р. Селби по телефону сообщила, что в самом дешевом номере отеля стоят 435 долларов.

Женщина упомянула о медовом месяце. Тогда супруга “Воллдорф-Асторик” попросила подождать. “Вы можете снять номер за те же пятьдесят долларов в сутки, если сохраните старый счет”, — сказала она, наведя справки у руководства.

У супругов Селби старый счет сохранился. В августе они приехали в отель на Манхэттен и остановились там на целую неделю.

На сей раз, правда, им пришлось платить все же чуть больше, чем полвека назад, — по 18,75 доллара за сутки. К цене 1948 года добавились налоги.

“Все было чудесно и изысканно, — сказала Р. Селби. — Я и не заметила, как пробыла 50 лет”.

Соб. инф.

День Победы объявлен государственным праздником и в Израиле

День Победы отныне стал государственным праздником в Израиле. Впервые в этой стране он будет отмечаться 8 мая 1999 года. Как заявил 5 октября в Тель-Авиве на встрече с группой иностранных военных атташе, в том числе представляющих Россию, Беларусь и Украину, советник премьер-министра по вопросам иммиграции Зев Гейзель, большая заслуга в этом принадлежит руководству общины выходцев из бывшего СССР и активистам организаций ветеранов и инвалидов Великой Отечественной войны.

В Израиле никогда не было явных противников официального признания Дня Победы как государственного праздника, однако для этого потребовались долгие годы, сообщил Зев Гейзель. Единственное, чего не удалось добиться ветеранам — это сохранения за праздником привычного для них календарного дня — 9 мая. Впрочем, для тысяч бывших советских солдат и офицеров — героев Великой Отечественной, которые ныне обосновались в Израиле, — не это важно.

БелТА.

Леонід Лыч, доктор гістарычных навук, прафесар Ганебную справу расійскага Мураўёва-вешальніка працягвае сённяшняя беларуская ўлада

Канец 80-х гадоў. Узнікла Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны, якое ўзначальваў адзін з самых папулярных у народзе паэтаў Ніл Гілевіч. Літаратурна пражэкт “Аб мовах” у Беларусі”.

Канец 80-х гадоў. Узнікла Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны, якое ўзначальваў адзін з самых папулярных у народзе паэтаў Ніл Гілевіч. Літаратурна пражэкт “Аб мовах” у Беларусі”.

Глыбокае разуменне ўсёй складанасці моўнай сітуацыі на Беларусі на рубяжы 80–90-х гадоў, шыравае жаданне тагачасных дэпутатаў не даць гому, адысці ў нябыт роднай мовы як карэзнага насельніцтва — усё гэта прывяло да таго, што ў гэтым “Аб мовах...” былі ўнесены такія артыкулы, якія мелі пэўнае значэнне для беларускага народа. У іх ліку і артыкул №2, які пачынаўся са слоў: “У адпаведнасці з Канстытуцыяй (Асноўным Законам) Беларускай ССР дзяржаўнай мовай Беларускай Саветскай Сацыялістычнай Рэспублікі з’яўляецца беларуская мова”.

Беларуская ССР запясе-чалае ўсеахопае развіццё функцыянавання Беларускай мовы ва ўсіх сферах грамадскага жыцця”.

Прыняццём такога артыкула аб роднай мове беларуская рэспубліка па частцы моўнага заканадаўства раўнаду наблізілася да цывільнага дзяржаўнага свету, у якіх толькі так, а не інакш будучае палітыка ў дачыненні да мовы тытульнай нацыі. Да прыведзенага вышэй артыкула з закона “Аб мовах...” не мог бы выстаніць якіх-небудзь прэтэнзій нізавізіт сумленні юрыст з сусветным імем.

Але беларускія дэпутаты не забыліся і пра рускую мову, сродкамі якой дзяржаўныя асімілятары царскай Расіі, а пазней ізаляцыйныя службы камуністычнай партыі на працягу больш як двух стагоддзяў турбавалі беларускую мову з гэтай істэрычнай тэрыторыі. У законе ж “Аб мовах” у Беларусі “Аб мовах...” было зазначана, што “Беларуская ССР забяспечвае права свабоднага карыстання рускай мовай, як мовай міжнацыянальных зносін на рэспубліканскім узроўні. Завялася 6, больш цывільнага падыходу да вызначэння статусу рускай мовы ўжо і быць не можа.

Заўважам, на той жа сесіі Вярхоўнага Савета БССР дэпутаты вызвалілі наш народ ад такой мовы навазванай яму чужымі і сваёй гадоў асімілятарам і крайняй неабасцячнай практыцы выбару быццямі мовы навазванай дзяржаўнага агульнаадукацыйных школах. Цяпер і Беларусь прызнала, што мовай усіх тыпаў навуковых устаноў дзяржаўнага адукацыі з’яўляецца пераважна дзяржаўная мова. Праўда, імятавае зазісле рускай мовы не давала магчымасці адразу і цалкам выключыць апошняе з навукова-навуковага працэсу. На ўсё патрэбнае час.

Таму ў самым гадоўным артыкуле аб мове ў сферы адукацыі было запісана: “Навучанне і выхаванне ў прафесійна-тэхнічных вучылішчах, сяродных спецыяльных і вышэйшых навуковых устаноў Беларускай ССР ажыццяўляецца на беларускай мове, а па некаторых спецыяльнасцях і прафесіях — на беларускай, рускай або іншай мове”.

Заўважам, што такіх істотных момантаў асцярожнасці ў моўнай практыцы ўсіх універсітэц дзяржаў Еўропы, да якіх належыць і Беларусь. Аднак апошняе не пайшло на падоўнае ўшчамленне сацыяльнага статусу рускай мовы, маючы налізі, што і ў такой сітуацыі будзе забяспечана прырытэт беларускай мовы ў навуковых устаноў.

Раўнаду крок да збліжэння Беларусі з цывільнаватымі краінамі Еўропы па пытанні моўнага заканадаўства забяспечваў і многімі іншымі артыкуламі закона “Аб мовах” у Беларускай ССР”. Заставалася толькі няўхільна праводзіць яго на практыцы. На дзіва многім асімілятарам, народ чакаў, быў гатовым да самай карэзнай перабудовы свайго знявечанага культурна-моўнага жыцця, верыў, што нарэшце прыйшоў час выраўнавання яго роднага слова. Але і палітыкі, і інтэлектуалы, якія заставаліся на пазіцыях беларускай нацыянальнай ідэі, неадаравалы марудзілі, не паспывалі за тым, што рабілася ў моўным жыцці, прычым пры даволі актыўным удзеле самага народа. Некаторы з іх да канца не разумелі ўсёй важнасці абудовы жыцця суверэнай Беларусі на ўласных нацыянальных і найбольш культурна-моўных традыцыях. Тапавіся на месцы.

Такіх абмежаваных для яе можна адшукаць прашчы, паравунаваючы паміж сабою нарматыўныя акты або мове, прынятыя 26 студзеня 1990 г. і 13 ліпеня 1998 г. Таму цяперашняе змяненне і дапаўненне да заканадаўства аб мовах не пакідае аніякіх перспектыв для беларускай мовы. Нааварот, злучнік “або” яе цалкам даказана. Практычна ва ўсіх ападках ён накіраваў на бола з трыбун: “Важна не мова навучання, а сутнасць наву-

чання”. А гэта ж чалавек, які займаў вельмі высокую дзяржаўную пасаду з не менш высокімі навуковымі ступенямі і званнямі, наведваў многія краіны Еўропы і бачыў, што ў кожнай з іх навучанне вядзецца не на якой-небудзь чужой, а на роднай мове і тытульных нацыі. І та, і іншая Беларусь, відавч, як самай інтэрынальнай, трэба рабіць нейкае выключэнне. Ох жа гэтая беларуская дзіцячая наўнасць і святая прастата! Колькі яны непапраўнай бяды прынеслі ўласнаму народу!

Нераўнадушч і неразумненне многімі дзяржаўнымі дзеячамі і інтэлектуаламі ролі беларускай мовы ў нацыянальна-культурным адраджэнні спатуна і без прамадування выкарыстання пласціна на выдатна іх безнадзейна зрусіфікаваная калегі. Ім без асаблівай цяжкасці ўдалося ў час майскага (1995 г.) рэферэндуму хціліць народ, які яшчэ не паспеў як след уцягнуцца ў сваю родную моўную стыхію, даць згоду абавязчы юрыдычную роўнасць рускай мовы з беларускай, што практычна азначала поўнае ігнараванне праграўнага ва ўсіх адносін закона “Аб мовах” у Беларускай ССР”. Яго нацыянальна-асновы ў такой жа меры былі паварваны і прынятыя ў лістападзе 1996 года Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь. Ізноў найбольшыя пласты беларускага народа, што лшчэ спадаюць нацыянальнае ізаляцы і жыццё паводле яго культурна-моўных традыцый, засталіся ля разбітых начовак.

Новым чарговым — а можа ўжо і апошнім — зруйнавальным ударам па родным слове беларускай стаў падпісанне прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнкам 13 ліпеня 1998 года (і дату ж выбраў!) Закон Рэспублікі Беларусь “Аб унесены змяненні і дапаўненні ў Закон Рэспублікі Беларусь “Аб мовах” у Рэспубліцы Беларусь”. Натуральна, распаўсюду яго ажыццяўляла, па ўсім відавч, вельмі “кваліфікаваныя” брыгада ізаляцыйных асімілятар і юрыстаў. Яны падрыхтавалі такі варыянт закона, у кожным артыкуле якога абавязкова напераходзіла на перадавальную беларускую мову ў якую-небудзь сферу нашага жыцця. Часцей за ўсё ў якасці такой пераходкі служыць — аж цяжка лаверчы! — злучнік “або”.

Упершыню ён сустракаецца ў артыкуле пад нумарам 7, якім разлучаюцца брыгады дзяржаўных органаў, органаў мясцовага кіравання і самакіравання, прафесійна-адукацыйна, грамадскіх арганізацый. А рэгулююцца яны ў гэтых сферах так: “Акты дзяржаўных органаў Рэспублікі Беларусь прымаюцца і публікуюцца на беларускай (або) рускай мовах”. Сёння ў нас, як вядома, каля 99% усіх дзяржаўных актаў друкуецца на рускай мове. Калі б якая-небудзь беларуская мова была павольна-павольна арганізаваная ізаляцыйна нацыянальнай ізаляцыя запатрабуе ад дзяржаўнага кіраўніка любога рангу перавесці ў падначаленнай яму сферы службовае справаводства з рускай мовы на беларускую, ён тгне кожнага носам у сёмы артыкул Закона “Аб мовах” у Рэспубліцы Беларусь”, і яны, бедлагі, і крышчэ будзе няма чым.

Ік мур, паўстае злучнік “або” і пачынае, хто захацеш — запатрабуе ад кіраўніка недзяржаўных арганізацый і нават якіх-небудзь грамадскіх арганізацый вясці дакументацыю па-беларуску. Дзякуючы злучніку “або” вельмі лёгка не даць аніякага доступу беларускай мове ў суды, натарыяльны канторы, пракуратуру, ва ўзброеныя сілы, словам, спрэз, дзе толькі нешта абыходзіцца без складання службовых папер. Больш таго, дагэтуш гэтыя правы культуры, мову якой рэгулюе артыкул №26. Пачынаюцца ён словам: “У Рэспубліцы Беларусь мовамі ў сферы культуры з’яўляюцца беларуская і (або) руская мова”. А цяпер, дарагі чытач, паспрабуй змяніць у той ці іншай установе культуру рускую мову на беларускую, калі такой перамены не жадае яе кіраўніцтва. Нічога не атрымаецца. Яна будзе спакойна працаваць у адварот ад ку л а т у р н а м о ў н ы х каштоўнасцях беларускага народа, заважваючы за адпаведны артыкул закона. А вось закон “Аб мовах” у Беларускай ССР” ад 26 студзеня 1990 г. не даваў магчымасці ўстаноўваць культуру праводзіць асіміляцыйна-беларускай нацыі, бо ў яго артыкуле №28 было запісана: “У Беларускай ССР мовай у сферы культуры з’яўляецца беларуская мова”.

Такіх абмежаваных для яе можна адшукаць прашчы, паравунаваючы паміж сабою нарматыўныя акты або мове, прынятыя 26 студзеня 1990 г. і 13 ліпеня 1998 г. Таму цяперашняе змяненне і дапаўненне да заканадаўства аб мовах не пакідае аніякіх перспектыв для беларускай мовы. Нааварот, злучнік “або” яе цалкам даказана. Практычна ва ўсіх ападках ён накіраваў на бола з трыбун: “Важна не мова навучання, а сутнасць наву-

чання”. А гэта ж чалавек, які займаў вельмі высокую дзяржаўную пасаду з не менш высокімі навуковымі ступенямі і званнямі, наведваў многія краіны Еўропы і бачыў, што ў кожнай з іх навучанне вядзецца не на якой-небудзь чужой, а на роднай мове і тытульных нацыі. І та, і іншая Беларусь, відавч, як самай інтэрынальнай, трэба рабіць нейкае выключэнне. Ох жа гэтая беларуская дзіцячая наўнасць і святая прастата! Колькі яны непапраўнай бяды прынеслі ўласнаму народу!

Нераўнадушч і неразумненне многімі дзяржаўнымі дзеячамі і інтэлектуаламі ролі беларускай мовы ў нацыянальна-культурным адраджэнні спатуна і без прамадування выкарыстання пласціна на выдатна іх безнадзейна зрусіфікаваная калегі. Ім без асаблівай цяжкасці ўдалося ў час майскага (1995 г.) рэферэндуму хціліць народ, які яшчэ не паспеў як след уцягнуцца ў сваю родную моўную стыхію, даць згоду абавязчы юрыдычную роўнасць рускай мовы з беларускай, што практычна азначала поўнае ігнараванне праграўнага ва ўсіх адносін закона “Аб мовах” у Беларускай ССР”. Яго нацыянальна-асновы ў такой жа меры былі паварваны і прынятыя ў лістападзе 1996 года Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь. Ізноў найбольшыя пласты беларускага народа, што лшчэ спадаюць нацыянальнае ізаляцы і жыццё паводле яго культурна-моўных традыцый, засталіся ля разбітых начовак.

Новым чарговым — а можа ўжо і апошнім — зруйнавальным ударам па родным слове беларускай стаў падпісанне прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнкам 13 ліпеня 1998 года (і дату ж выбраў!) Закон Рэспублікі Беларусь “Аб унесены змяненні і дапаўненні ў Закон Рэспублікі Беларусь “Аб мовах” у Рэспубліцы Беларусь”. Натуральна, распаўсюду яго ажыццяўляла, па ўсім відавч, вельмі “кваліфікаваныя” брыгада ізаляцыйных асімілятар і юрыстаў. Яны падрыхтавалі такі варыянт закона, у кожным артыкуле якога абавязкова напераходзіла на перадавальную беларускую мову ў якую-небудзь сферу нашага жыцця. Часцей за ўсё ў якасці такой пераходкі служыць — аж цяжка лаверчы! — злучнік “або”.

Упершыню ён сустракаецца ў артыкуле пад нумарам 7, якім разлучаюцца брыгады дзяржаўных органаў, органаў мясцовага кіравання і самакіравання, прафесійна-адукацыйна, грамадскіх арганізацый. А рэгулююцца яны ў гэтых сферах так: “Акты дзяржаўных органаў Рэспублікі Беларусь прымаюцца і публікуюцца на беларускай (або) рускай мовах”. Сёння ў нас, як вядома, каля 99% усіх дзяржаўных актаў друкуецца на рускай мове. Калі б якая-небудзь беларуская мова была павольна-павольна арганізаваная ізаляцыйна нацыянальнай ізаляцыя запатрабуе ад дзяржаўнага кіраўніка любога рангу перавесці ў падначаленнай яму сферы службовае справаводства з рускай мовы на беларускую, ён тгне кожнага носам у сёмы артыкул Закона “Аб мовах” у Рэспубліцы Беларусь”, і яны, бедлагі, і крышчэ будзе няма чым.

Ік мур, паўстае злучнік “або” і пачынае, хто захацеш — запатрабуе ад кіраўніка недзяржаўных арганізацый і нават якіх-небудзь грамадскіх арганізацый вясці дакументацыю па-беларуску. Дзякуючы злучніку “або” вельмі лёгка не даць аніякага доступу беларускай мове ў суды, натарыяльны канторы, пракуратуру, ва ўзброеныя сілы, словам, спрэз, дзе толькі нешта абыходзіцца без складання службовых папер. Больш таго, дагэтуш гэтыя правы культуры, мову якой рэгулюе артыкул №26. Пачынаюцца ён словам: “У Рэспубліцы Беларусь мовамі ў сферы культуры з’яўляюцца беларуская і (або) руская мова”. А цяпер, дарагі чытач, паспрабуй змяніць у той ці іншай установе культуру рускую мову на беларускую, калі такой перамены не жадае яе кіраўніцтва. Нічога не атрымаецца. Яна будзе спакойна працаваць у адварот ад ку л а т у р н а м о ў н ы х каштоўнасцях беларускага народа, заважваючы за адпаведны артыкул закона. А вось закон “Аб мовах” у Беларускай ССР” ад 26

